

# TORONTÁI

Ára <b>1</b> Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilityeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára <b>1</b> Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281    Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D    Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D    Havonta . . . 25 D	

## LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

### A bulgár események a szkupstinában.

Beograd, jun. 10.

Az egész tegnapi nap a szkupstinában azzal telt el, hogy megvitaták Marinkovity Vója dr. interpellációját, amelyet a bolgár események miatt a külügyminiszterhez intézett.

A délelőtti folyamán dr. Ninesity hosszú beszédben válaszolt a nyolc pontból álló interpellációra, amely beszéd nemcsak a parlamentáris körök nagy érdeklődésére számíthatott, hanem a diplomáciai karéra is, amely majdnem teljes számban jelent meg, hogy a külügyminiszter felvilágosítását meghallgassa. Az egész délelőtti a külügyminiszter és az interpelláló beszéde töltötte ki, hogy a vitát a délutáni ülésen folytatták. A délután 5 órakor megnyitott ülés első szónoka

Veszenyák (kler.) volt, aki kritizálja a kormány külpolitikáját, azt állítja, hogy a parlamentben eddig kevés szó esett a külpolitikáról. Pedig nagyon szükséges, hogy a szkupstina részletesen is foglalkozék a külpolitikával. Nehézményezi, hogy a parlamentnek nincs külügyi bizottsága, amelyet a klerikális-klub már annyiszor sürgetett. Áttérve a bolgár kérdésre, megállapítja, hogy a bolgár kormány nem érdemli meg az ösztönzésünket eddigi magatartása miatt.

Mihajlovity Ljuba (dem.). A külpolitikai kérdésben főleg Pasity miniszterelnök a főtényező, akinek pedig tudvalevőleg nincs határozott iránya a külpolitikában és aki sohasem szeretett programot. Pasity igen sok eseményen ment keresztül, de határozott állást nem foglalt el soha, ez aztán meglátszik külpolitikánkban és külképviseletünkben, a melynek ugyanez a programmalanság az ismertető jele. Szemrehányást tesz a kisententének, amely nem elég komolyan foglalkozik két igen fontos problémával, az orosz és az osztrák-német problémával. Ő is azon a véleményen van, hogy a parlamentben külügyi bizottságot kellene létesíteni.

Cvikovity Jován (délrad.) helyesli Marinkovity Vója azon kijelentését, hogy a külpolitikai kérdésekben pártokon felül kell állni, nem titok, hogy Bulgária és közöttünk az ellentét Macedónia miatt tört ki. De Bulgária a hibás, mert Macedóniában ők kezdték meg az ellenséges propagandát. Közben

azonban nem létező valami a Macedón kérdés, mert Macedónia az SHS állam kiegészítő része és az volt Szerbia multjában is.

Moszkovljevity (földm.) Bulgáriával az SHS államnak szoros viszonyban kell lenni és ez ma nincs így, pedig a két ország csak ilyen módon fejlődhetik. A Balkánon addig nem lehet béke és fejlődés, míg az összes szlávok egy nagy Jugoszláviába nem egyesülnek, amely a Triglavtól Carigradig terjed. Ez pedig csak akkor fog megvalósulni, ha Bulgáriában a népuralom áll helyre. Meg vagyok győződve, hogy Sztambulinszki becsületes ember volt és őszinte híve a népuralomnak és az SHS államnak. Két évvel ezelőtt megrohanta őt és kormányát egy fegyveres bandita tömeg és uralomra jutott. Indítványozom, hogy ennek az eseménynek most két éves emlékére kegyelettel adozzunk Sztambulinszki emlékének. A radikális-párt és az ellenzék egy része felállással fejezi ki kegyeletét.

Jovanovity Vásza dr. nehezményezte Marinkovity Vója reggeli beszédének egyik kitételét, amelyben azt mondta, hogy a békeszerződés teremtette helyzet még nem végleges és csak alapul szolgálhat a Balkán-állapotok rendezésénél. Felhívta Marinkovityot, hogy magyarázza meg felszólalását, nehogy az ország ellenségei fegyverül használhassák fel. A kormány — mondta Jovanovity — azon az állásponton van, hogy a békeszerződések végleges állapotot teremtettek, amelyek semmi körülmények között sem változtathatók meg.

Kitérő Ruzsef belügyminiszter ismeretes beszédére, amelyben az SHS állam ellen vádakot emelt és azzal gyanúsította meg, hogy szerepe van a Szvetij Nedelja székesegyház felrobbantásában. Ruzsef — mondta — elsősorban katona és csak másodsorban politikus, hevülékeny és nem gondolta meg szavait. Zadgorszkinak, a székesegyház szolgájának zavaros vallomását használta fel kijelentésénél, amelyeket később a többi bűnrészesek sorban megdöntöttek.

A bolgár hadsereg létszámának felemelése ellen az SHS állam eleve tiltakozott a nagykövetek tanácsánál, a közbejött sorozatos mérényletek hatása alatt azonban mégis megengedte, hogy tízezer unjon-

cot hívjanak be katonai szolgálatra. A tízezer ember leszerelése május 31-ike óta már folyamatban is van, úgy hogy rövidesen a régi létszámra száll le a bolgár hadsereg.

Beszéde végén javasolta, hogy fogadják el a külügyminiszter választát a bejegyzett interpellációra és térjenek az ügy felett napirendre. Ninesity Momesiló külügyminiszter a szónokok felszólalásaira választott és megismételte a délelőtti beszédében említettéket. Újlag hang-

goztatta, hogy az SHS állam tiltakozott Bulgária katonai létszámának felemelése ellen.

A kormány nevében végül csatlakozott Jovanovity javaslatához és annak elfogadását kérte.

Trifkovity Márkó ezután szavazásra bocsájtotta Jovanovity javaslatát, amelyet szótöbbséggel elfogadtak.

Az ülést negyed tíz órakor zárta be a házelnök.

### Amundsen menthetetlen.

Washington, jun. 10.

Willbur tengerészeti államtitkár, a légiforgalom egyik legalaposabb ismerője, nyilatkozott újságírók előtt az Amundsen megmentésére tervezett mentőexpedícióról.

Willbur kijelentette, hogy a mozgalmat abban az irányban, amilyenben megkezdették, céltalannak és ennek megfelelően sikertelennek

tartja. Léghajóexpedíciót küldeni a sarkvidékre — mondotta — kivihetetlen feladat. A lecsapódó jégrétegek megakadályozzák a léghajók mozgási szabadságát, sőt könnyen elpusztíthatják szerkezetüket. A katasztrófát ezáltal nem csökkentenék, hanem nagyobbítanák. Emberáldozatokért újabb élet és anyagi áldozatokat hoznának, eredmény nélkül.

### Milyen legyen az új magyar pénzegység.

Genf, június 10.

Bud pénzügyminiszter a Népszövetség pénzügyi szakembereivel tárgyalásokat folytatott az új magyar pénzrendszer ügyében.

A magyar nemzeti bank és a pénzügyminisztérium két tervet dolgozott ki a magyar pénzjegyek átszámításáról. Az egyik terv szerint a magyar korona átszámítási száma

14.000 volna, mi azt jelentené, hogy az angol font értéke 242 m. korona.

A másik terv szerint a tízezer szám volna az értékmérő. Azaz a bevonásnál minden tízezer koronát egy új aranykoronába cserélnének be. Ez a művelet a magyar koronát egyenértékűvé tenné az osztrák shillinggel.

### Nyilvánosságra került a francia-cseh titkos szerződés.

Páris, jun. 10.

Egy francia lap beavatott helyről szerzett értesülések alapján, részleteket közöl a francia cseh titkos szerződésről. A két állam között megállapodás létesült arra az esetre, ha Magyarországon visszaállítanák a Habsburg-ház uralmát, vagy félfő volna, hogy Magyarország visszakívánja a régi monarchiát. Ausztriára és Németországra vonatkozólag a legfőbb feltételeknek a saint

germani szerződés épségben tartását írja elő a szerződés. A két állam titkos paktuma megemlékezik Ausztria és Németország egyesülési törekvéséről is és ezeknek megakadályozását írja elő. A Hohenzollern-ekről is intézkedik és szigorú intézkedéseket rendel el mindkét részről a restaurálási mozgalom esetére.

A nyilvánosságra hozott okmány, melynek létezését egyelőre cáfolják, nagy feltűnést keltett.

### TŐZSDE

Június 10.

Beograd, Berlin 1408, Amsterdam 2375, London 287, Páris 287, Newyork 59-10, Genf 1149, Milánó 234-75, Prága 175 és fél, Bécs 831, Bukarest 27.

Zürich, Berlin 122-80, Budapest 72-55, Newyork 515-62, Milánó 2050, Prága 1527 és fél, Wien 72-65, Varsó 99, Bukarest 245, Beograd 870, Szófia 377 és fél, London 2505 és fél, Páris 2547 és háromnegyed.

Budapest. A terménytőzsde üzletelen, de szilárd. Buza 515-517 és fél, rozs 412 és fél-417 és fél, árpa 320-330, zab 430-440, tengeri 310-315, korpa 227 és fél-232 és fél.

### Az Untó is beleavatkozik.

Binerta, jun. 10.

Mint beavatott helyről értesültek a lapok, az európai vizekről a közeli napokban egy amerikai torpedóromboló indul Marokkóba.

**A szkupstina mai ülése.**

Beograd, jun. 10.

A szkupstina mai ülését fél 10 órakor nyitotta meg Szubotity al-elnök. Az ülés lefolyása nagyon rövid volt és érdektelen. A formalitások elvégzése után a földmunkás-hitelekéről szóló törvényjavaslatot részletében is letárgyalták. A felolvasás után az elnök elrendelte a szavazást és a szkupstina 133 szavazattal 58 ellenében elfogadta a törvényjavaslatot.

A határozat kihirdetése után az elnök bejelenté, hogy az ülést bezárja és a következő ülést péntek reggelre tűzi ki.

Erre óriási zaj tört ki az ellenzék oldalán, amely heves: „Dolgozni akarunk“ kiáltással tiltakozott az ülés bezárása ellen. Hosszu zaj és formális vita után, amely az ellenzék és Szubotity házalelnök között folyt, a szkupstina szótöbbséggel elfogadta az elnök javaslatát az ülés bezárásáról.

**Painlevé Marokkóban.**

Páris, jun. 10.

Painlevé több vezetőpolitikus társaságában repülőgépen Marokkóba utazik, ahol négy napig fog időzni.

**Az országos grandrabbi Beeskereken.**

Beeskerek, június 10.

Dr. Alkalay Izsák grandrabbi június hó 14-iki ünnepélyes fogadtatására az izr. hitközség előjárósága már megtette az összes előkészületeket.

Eltérőleg az eredeti programtól, a grandrabbi nem vonaton érkezik Pancsevórol, hanem Fenyves Izsó alelnök és Temmer Sándor szentegyleti elnök vezetése mellett egy küldöttség autón Pancsevóra megy a grandrabbi elé és fogadtatása Velikibeeskereken a hatóságok és a hitközség részéről a Beogradszka-utcai városkapuánál fog megtörténni 14-én délelőtt 10 órakor.

A hitközség küldöttsége délelőtt fél 10 órakor indul dr. Neumann Gyula alelnök vezetésével a Chevra-ház előtt gyülekezni kocson, autókön a fogadtatás helyére.

Az előjáróság kéri azokat, akik a küldöttséghez csatlakozni kívánnak, hogy a Chevra-ház előtt idejekorán megjelenni sziveskedjenek.

Az istentiszteleten megjelenő küldöttségeket és a közönséget a rend kedvéért kéri az előjáróság, hogy délelőtt 10 óráig okvetlenül foglalják el a templomban helyeiket. A küldöttségek és az ünnepi közönség helyét a templomrendezők fogják kijelölni.

Istentisztelet után a grandrabbi előtt tisztelgő küldöttségek a vármegyeháza nagytermében gyülekeznek és az alispáni kisteremben fognak a grandrabbi által fogadtatni, tehát nem mint a meghívóban mondva van, a hitközség ülésstermében.

A hitközségi intézmények és egy-letek tagjai, kik küldöttségileg tisztelni kívánnak a grandrabbi előtt, istentisztelet után a hitközség nagytermében gyülekeznek és onnan vonulnak a vármegyeház nagytermébe.

Végül kéri az előjáróság mindazokat, akik a grandrabbi tisztele-

**Torontál-Temesmegye közgyűlése.**

Beeskerek, jun. 10.

Torontál-Temesmegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlést kilenc órakor nyitotta meg Rajity Szvetiszlav alispán. Üdvözölte a szép számban megjelent törvényhatósági bizottsági tagokat, majd bejelentette, hogy a tárgyszorozat egy részét nem tudta letárgyalni az állandó választmány, azért ezuttal csak azokat a pontokat hagyják meg napirenden, amelyeket elintézt az állandó választmány. A visszamaradt tárgyakat egy később összehívandó rendkívüli közgyűlésen fogják letárgyalni, amely tizenhárom napon belül ül össze.

Zupkovity Pavel dr. főjegyző a belügyminisztérium leiratait olvassa fel, amelyekben több törvényhatósági bizottsági tagot felmentett és helyükbe másokat nevezett ki.

Jaksity Zsárkó dr. ezzel kapcsolatosan felszólal és a kinevezési rendszer ellen beszél. Helytelennek tartja és elítéli, hogy a belügyminisztérium minden alap és indoklás nélkül felmenti a megyei képviselőtestületi tagokat és helyükbe ugyancsak bárki meghallgatása nélkül másokat nevez ki. Határozati javaslatot olvas fel, amelyben a megyei közgyűlés a megyei önkormányzati választások kiírását kéri a belügyminisztériumtól.

Ankity Bozsídár reagál Jaksity beszédére. Elvben helyesli a választások mielőbbi kiírását, maga a radikális-párt ennek érdekében harcol, a mostani idők azonban még

nem alkalmasak arra, hogy a kerületi választásokat lefolytassák. Ha elérkezik az ideje, feltétlenül lesz a megyei közgyűlés is, hogy a megyék régi jogukat újra élvezhessék.

Az ülés Ankity kijelentéseit tudomásul vette és folytatta a tárgyszorozat tárgyalását.

Zupkovity Pavel főjegyző ismereti a megye tervét, hogy a vrsaci tanítóképzede női tagozatát Beeskerekre helyezték át, az erre a célra megfelelő Messinger-féle leánynevelő intézetbe. Az épületért és a berendezésért három és fél millió dinárt kérnek a tulajdonosok, amelyből két millió esne a megyére. A nagy összeg előteremtésére a pótdó nem elégséges és ezért úgy vélnék fedezetről gondoskodni, hogy a megye két százalékos ingatlanforgalmi illetéket szedne be.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatának megfelelően bizottságot választott az intézet felbecslésére és az ügy előkészítésére. A bizottság tagjai dr. Milykovity Jovan, dr. Pavlovity Gyóka, Ankity Bozsídár, Jankovity Koszta, dr. Várady Imre, Mandrovity Milán és Milytey Zsiva lettek. Munkássága eredményét a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni.

Az ülés ezután egy bizottságot választott a királyi nászajándék céljaira gyűjtött összeg átvételére. A közel két millió dinár készpénz jelenleg a noviszádi Zadruzna Bankában van letétben.

A közgyűlés a déli órákban még folyt.

**Uj körzeteket állapítottak meg a feyházakra.****A bánsági elítéltek Pozsarevára kerülnek a jövőben.**

Beeskerek, jun. 10.

Az igazságügyi minisztérium tegnap rendeletet küldött a belügyminisztérium utján Torontál-Temesmegye vezetőségéhez, amelyben közli, hogy a szerbiai, valamint a szremzkimitrovicai és a podgoricai feyházakra új kerületi beosztást állapított meg. A jelenlegi igazságügyi beosztás mellett ugyanis számtalanszor megessett, hogy az egyes feyházakba a befogadóképességen felüli számban utaltak be foglyokat, míg másutt bőségesen volt még üres hely. Ennek oka az volt, a rendelet szerint, hogy a törvényszéki kerületeket nem osztották fel arányosan a rendelkezésre álló feyházak között. Az új beosztással minden eddigi rendelkezés érvényét veszítette és a hatóságok már a most érvénybe lépett rendelet szerint fogják az elítélteket feyházba utalni.

A rendelet szerint a Pozsarevác

melletti „Zabeli“ feyházba kerülnek a Szerbia és Délszerbia, valamint a beeskerei, kikindai belacrkvai és pancsevói törvényszék területén börtönre és fogházra ítélt fiatal-korú bűnösök. A Szerbia és Délszerbia területén fogházra ítélt nagykorúak. A pozsareváci, petrovaeski, velikogradiskai, szmederovói, jagodinai, tyuprijai, kraljevicski, csacsaki, kikindai, beeskerei, belacrkvai és pancsevói törvényszék nagykorú feyházal, vagy börtönnel sújtott elítélteit.

A Vajdaságot érinti még a szremzkimitrovicai feyház új beosztása, amelynek körzetéből kikerült a Bánság.

Szremzski Mitrovicára kerülnek a jövőben a sabáci, loznicski, noviszádi, szombori és szuboticei törvényszék feyházra, vagy börtönre ítélt elítélteit.

A rendelet többi része tisztára a szerbiai kerületekkel foglalkozik.

**A kínai forrongást tárgyalja az alsóház.**

London, jun. 10.

Az alsóház mai ülésén a kínai helyzettel foglalkoztak. Mac Meil terjedelmes beszéd keretében ismertette a kínai forrongást és követelte, hogy Anglia latba vessen minden tekintélyét az európaiak személyi és vagyonbiztonságának biztosításáért.

**HIREK**

— jun. 10.

Lapunk a hoinapi Urnapja ünnep miatt, pénteken a rendes időben jelenik meg.

**Urnap.** A legteljesebb fény és pompa kereteiben ünnepli a katolikus egyház Urnapját. A szertartásokat P. Rodics Ráfael érsek öccsellenciája végzi a legnagyobb papi segédlettel. A főpapi szentmise délelőtt 8 (nyolc) órakor kezdődik s befejeztével vonul a körmenet a négy lombsátorhoz. A körmenet sorrendje: keresztvivők, tüzoltótestület zenekara, iskolák növendékei, egyetek, katonaság díszszázada zenekarral, Mária-leányok, Bauernverein nagy zászlójukkal, énekesek, hölgyek kongregációja, urak kongregációja, templomi énekkar, vírágszóró leányok, papság, Balдахin, alatta az érsek az oltáriszentséggel, hatóságok és egyházi képviselőtestületek, hívek.

**Eljegyzés.** Gruncsity Dusicát, Gruncsity Dusan beeskerei igazgató-tanító leányát eljegyezte Sarajlity Milán zsabljai földbirtokos. — Az esküvő folyó hó 14-ikén, vasárnap délelőtt tizenegy órakor lesz a Car Dusanova utcai görög keleti templomban.

**Vlaskalin Milorád Beeskereken.** Vlaskalin Milorád belügyminiszteri inspektor ma hivatalos ügyben Beeskerekre érkezett. Az inspektor még a mai nap folyamán több bánsági községbe látogat el.

**Egyházi zene.** Urnapján reggel 8 órakor a nagymise alatt az egyházi énekkar által előadnak: „Eccc sacerdos“ Weningertől, op. 62, melyet Rodics Ráfael érsek öccsellenciájának ajánlott (első előadás), a Mise Polcertől a capella Gradualéra, „Mariengruss“ Filketől, szopránzó, éneklí Sohn Malvin, Violinszólo Kovalszky Károly és nőikar, Offertóriumra Sacris solemnibus Grubertől. A négy oltárnál a himnuszok Grubertől.

**Elnökválasztás.** Az Anglo-Jugoszláv-Klub nagygyűlése a Kaszinóban esütörtökön, június hó 11-ikén este fél 9 órakor. Kérjük az összes tagok szives megjelenését.

**Egy esendőr rálött hadnagyára, majd öngyilkos lett.** Szokopljeből jelentik: Tegnap délután véres esemény játszódott le a Szokoplje községében fekvő Kaesanik községben. Mladenovity Brankó esendőr a lakásán rálött Radoszavljevity Zivojin esendőrhadnaggyra, majd maga ellen fordította a feyvert és el-sütötte. Mladenovity holtan maradt a színhelyen, míg a esendőrhadnaggyot hadokolva beszállították a kórházba. Az esti órákban magához tért és elmondotta, hogy nem tudja magyarázatát adni, mi indította Mladenovity esendőrt eselekedetére. A esendőr délelött a lakásán takarított és összetört egy üveget. Figyelmeztette, hogy a kárt meg kell térítenie. Mindössze ennyi történt, más incidensre nem emlékszik. Nem hiszi, hogy a délelötti figyelmeztetés adta volna Mladenovity kezébe a gyilkos feyvert. A esendőrpáncsnökság erélyes vizsgálatot indított.

**Dijtekésés.** A helybeli szabómunkások szakszervezete június hó 14-ikén, vasárnap a Feketies-féle vendéglőben nagy díjtekésést rendez. Kezdeté délelött 9 órakor, vége este 7 órakor. Öt értékes díj.

**Hangverseny.** Kolos Janka hegedűművész és Edelman Etelka zongoratanitónő növendékei csütörtökön, június 11-én délután fél 6 órakor a kereskedelmi akadémia nagytermében hangversenyt tartanak. A hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert néhány kivételes tehetségű növendék fog bemutatkozni a hangverseny keretében. A belépés díjtalan. Vendégeket szívesen látnak.

**Szerdán és csütörtökön a „Balkan Bioszkop”-ban, kedvező idő esetén a kertmoziban is 9 órai kezdettel Turgenjev Iván világhírű műve: Kovanka, a szerelem istennője.** Natalie Kovanka, a Párisban élő tü-neményes szépségű orosz filmdiva elragadó bája, tökéletes művészete, partnere Jan Angelo ragyogó fiatal-sága, férfiúi szépsége, izzó szenvedélye, megrázó drámai játéka méltó tolmácsolói a nagy orosz író örökbeesü művének. Fényes kiállítás, gyönyörű felvételek!

**Szerencsétlenség az országuton.** Kovacski Makszó és Dragovity Zsiva botosi kereskedők tegnap Debeljásáról kocsin Bótos felé igyekeztek. Az uton szembe találkoztak egy autóval, amelynek lármájától megriadtak a lovak és elragadták a kocsit. Egy éles fordulónál a nagy sebességgel haladó kocsit felborult és maga alá temette utasait. Kovacski súlyosabban megsérült, míg Dragovitynak kisebb ütődéseken kívül más baja nem esett. A vizsgálat megindult.

**Gyógyíthatatlan betegsége miatt a halálba.** Vrsacról jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt Vrsacon. Egy alig tízennyolc éves fiatal ember vetette el önmagától könnyelműen az életet. Bizony János órásegéd a lakásán mellbelötte magát és meghalt. Levelet nem hagyott hátra, amelyben magyarázatát adta volna tettének. Barátai úgy tudják, hogy gyógyíthatatlan betegségben szenvedett és ez adta kezébe a gyilkos revolvert.

**Felkérem mindazokat, akik tragikus sorsu leányom, Dobrila vízbe-fulásánál jelen voltak, adják le cí-müket e lap kiadóhivatalában.** Szibinac Milán.

**Az öngyilkosjelölt szerencsése.** Bordas Márkó panesevói földmives megunta ezt az árnyékvilágot és bucsut akart mondani az életnek. Felment a padlására, zsinogot készített elő és azzal felkötötte magát a mestergerejére. A sors azonban nem akarta a halálát. A zsinog elszakadt és Bordas leesett a padlóra. A rothadt deszkázat nem bírta el a magasból lezuhanó nagy súlyt, leszakadt a teher alatt és Bordas öt méter magasságról lezuhant a lakásába. Életvidám ember bizonyára a nyakát szegte volna, Bordas azonban, aki bucsuzni akart az élettől, mindössze jelentéktelenebb sérüléseket szenvedett. Bevált a mondás: hivatlanul és kéretlenül jön a biztos halál.

**Keresem megvételeire vagy betekintésre Benedek Elek Magyar meséi és mondavilág című öt kötetes munkáját. Cím a kiadóban.**

## Filc- és florentinerkalapok érkeztek!

Ruhák- és bluzokban nagy választék. Alakítást, filc- és szalmavasalást jutá-  
:: nyos árban vállal ::

Aszlányi Julia V. Beeskerek,  
Nemanjina (Jenő herceg) u. 7. sz., Tunnor-ház

## Mit ad a Torontál az előfizetőinek.

Beeskerek, jún. 10.

Ötvenhatodik évfolyamát éli a „Torontál” és olvasóinak igaz, me-leg ragaszkodását élvezi. Ezt a soha el nem lankadó szeretetet akarja a „Torontál” szorosabbra fűzni, amikor a mai áldatlan viszonyok között is arra vállalkozik, hogy kéretlenül ajándékot adjon. Nem sorsol ki nagyjértékű nyereménytárgyakat, nem bizza a vak szerencsére, hogy egyesek jutalmat nyerjenek, általános érvényű ajándékot nyújt, olyant amely okos és célszerű és amelynek minden olvasó egyformán a hasznát látja. Takarékos világot élünk, amikor az a legdrágább kincsünk, amink van. Házunk, vagy butorunk, ruhánk, fehérnemünk — ma a boldog kiváltságosokat kivé-ve — az egyedüli kincsünk, meg kell becsülnünk minden egyes darabját, mert pótolni vajmi nehéz. Egyetlen egy szoba butor és fehérnemű vagyont reprezentál. A legszegényebb lakásberendezés is husz-harmincezer dinár értéket képvisel.

Senki sem mentes a sorscsapásoktól és mindenkit érhet anyagi veszteség. A legfélelmetesebb elem a tűz, percek alatt elhamvasztja évek keserves keresetét és nincs, aki azt a mai körülmények között könnyen vagy egyáltalában pótolhatná.

Nem szabad kockára tenni egyetlen vagyonunkat, lakásberendezésünket, házunkat. Számolni kell az élet ezer eshetőségével, biztosítani kell vagyonunkat.

**BUTOROK:** Háló, ebédlő, uriszoba, konyhaberendezések, hajlított székek, fotelok. **VASBUTOROK,** u. m.: Gyermekágyak, összecsukható ágyak, mosdók, ottománok, divánok, matracok, sport- és gyermekkosziszta **állandóan nagy választékban raktáron, a legolcsóbb árak mellett, részleltetésre is!** **MELEGHY A. PÁL** butorraktárában Vel. Beeskerek, Car Dusanova (Váraljai) u.

**\* Külföldre utazóknak és kereskedőknek ajánljuk közvetlen csekkösszekötésünket: Temesvár, Fiume, Trieszt, Wien, Prága, Budapest, Berlin, Zürich, Páris, London és Newyork bankhelyekkel. Átutalások a világ összes bankhelyeire. Exportöröknek valutabiztosításokat eszközöl legjutányosabban Nagybeeskereki Takarékpénztár Velikibeeskerek, Korona-szálló épület. Telefon 16 és 52.**

**\* Modernül akarja lakását kifesteni? Akkor forduljon Bosnyák János szobafestőhöz (Zmaj Jovina 2910.), aki a legújabb külföldi minták után vállal szobafestést és minden e szakmába vágó megbízást szolid árakon.**

**\* Villamos világítási berendezéseket, átszereléseket a legújabb szabályok szerint, legelőnyösebben készít „Globus” villamosági és mechanikai vállalat, Beeskerek, Aleksandrova (Fő) utca. Költségvetés díjmentes.**

## Fürdő

ruhák, trikók, cipők és sapkák, női, férfi és gyermek, ugyszintén **harisnyák, szoklik, kötött-, szövött- és rövid-árúk legpraktikusabban és legolcsóbban Klein Jenő** lerakatóban Lavoszlav Trebitynél V. Beeskerek, Aleksandrova (Fő) u.

Szociális feladatot teljesít a „Torontál” kiadóhivatala, amikor lehetővé teszi, hogy mindenki anyagi megerőltetés nélkül, teljesen ingyen biztosítsa házat, butorát stb.

### ÖTVEZEZER DINÁR

a biztosítási összeg, a mai körülmények között sem megvetendő pénz Szegény embernek elemi csapás esetén segítséget, megkönnyebbülést jelent.

A páratlan kedvezményt bárki díjmentesen élvezheti, aki a rendes kiadóhivatali áron egy évre előfizet a „Torontál”-ra. Az előfizetési ár a régi maradt, egy évre 300 dinár, a melynek befizetése után minden egyes előfizető névre szóló, pontosan kitöltött biztosítási kötvényt kap.

Azok, akik már most előfizetnek egy évre, július elsejéig ingyen kapják a lapot, biztosításuk azonban csak július elsejétől érvényes.

Aki nagyobb értékre szándékozik házat, butorát biztosítani, csak az ötvenezer dináron felüli biztosítási díjat tartozik megfizetni, ennél az eljárásnál is **azonban kedvezményes** elbánásban részesül a kiadóhivattal szerződéses viszonyban lévő „Kontinental” biztosító intézetnél.

A júnevü „Kontinental” biztosító intézet mögött tőkeerős külföldi érdekeltségek egész sora áll, piacát most teremti meg az SHS államban és itteni működését éppen az előnyös biztosításokkal kezdi meg.

## SPORT

**Válogatott csapatunk a Bácskában.** Öt tartalékkal indult el vasárnap reggel a válogatott csapat Sztáribecsejre, hogy a szuboticaí alszövetség II. osztályának válogatottjaival mérje össze erejét.

**Beeskerek—Szubotcaí alszövetség II. osztályu 4:3 (2:1).** Bíró Csajághy. A választás a szuboticaíaknak kedvez és Beeskerek szél és nap ellen kezd. Szubotica rögtön a kapu előtt terem, de eredményt nem érnek el. A 8. percben Gaborov lefut, beadását a kapus kiejti, ebből kavarodás támad, amiből Maletity megszerzi a vezetést. Rá 10 percre Szubotica Szép fejese révén megszerzi a kiegyenlítést. A 28. percben Gaborov lefut, centerzését a kapus megint kiejti és Maletity bevágja. A második félidőben a szuboticaí halvesor öszezeroppan és Beeskerek szebbnél-szebb támadásokat vezet, mégis a szuboticaíak érnek el gólt Szép révén. Majd egy indokolatlan tizenegyesből a vezetést is megszerzik, amint Mester a fél pályáról lefutva helyezett gólt lő (40 perc). Két percre rá Gaborov a jobboldaltól átfut balra és beadott labdáját Maletity góliba helyezi. Kezdet után a mérkőzés végét jelzi a bíró. A beeskereki csapatban jó volt a közvetlen védelem. A csatársorban a belső trió. A szuboticaíaknál a jobboldal. A bíró türelemmel bírskodott. A csapat felállítása: Oláh — Kohn I., Németh — Klein, Leffelholz I., Messmann — Gaborov, Maletity, Jovanovity, Mester, Kószó.

**Topola. Szuboticaí alszövetség II. osztály—Beeskerek 3:1 (5:1).** Bíró Szegedinac. Az utazástól és az előző napi mérkőzéstől fáradtan, meg nem érdemelt nagy gólarányu vereséget szenvedett Beeskerek válogatottja. A csapat ugyanugy állt fel, mint előző

nap, csak Kószó helyett Todorov játszott. A szuboticaí csapat hat új játékos szerepeltetett. A vezető gólt a beeskerekiek érik el Maletity révén. Ezután a szuboticaíak durvaságnak kezdtek, aminek a bíró egyáltalán nem igyekezett véget vetni, sőt állandóan Beeskerek ellen ítél szabadrugást, sőt három ilyen szabadrugásokból értek el három gólt. A durvaságoknak az egész védelem és a halvesor itta meg a levét, mert már az első félidőben mindegyikük sántított. Legszerencsétlenebb volt Németh, ki egy rugás következtében a második félidő 10. percében kiállt és még ma is betegen fekszik. Helyette Nagy állt be. A csapatban csak Jovanovity, Maletity és Kohn váltak ki és Németh, míg bent volt, habár a fáradság jelei mutatkoztak rajta, ami különben az egész csapaton meglátszott. Oláh a kapott gólokat nem védhette. Az ellenfél csapatában a belső trió, a centerhalf és a bal bekk vált ki. Szegedinac lehetetlenül bírskodott. Az ellenfél győzelme megérdemelt volt, ha nem is ilyen arányban. A reális eredmény 5:2 lett volna. Beeskerek az utolsó 10 percben állandóan támad, de a bíró sipja megakasztja őket.

## Riport a régi Beeskerekről.

1895 jún. 10.

Pancsován L. I. rendőrkapitány összehívta a korealmában egy szerb polgárral, Mattanovics polgármester megindította a fegyelmet.

1895. jún. 11.

A beeskereki parkok kérdésével foglalkozott tegnap a megye közigazgatási bizottsága és elhatározta, hogy dusabb fásítással javít a Plankkerten.

1905 jún. 10.

A főgimnáziumban érettségit tettek: Champier József, Haidegger Ernő, Polgár János, Fischer Gyula, Franz Aladár, Lehmayr József, Drágossy György, Forgó Ernő, Gyurity Koszta, Pilis József, Tunner Alajos, Stáry Nándor.

A szerb dalárda ma este hangversenyt tart a Kaszinóban.

A Messinger-intézet évzáró ünnepén szerepeltek: Stern Vilma, Macesek Teresi, Edelman Etus, Petri Frida, Rigó Sárika, Magyar Lenke, Abelsberg Vilma, Lucsies Alice, Zwipp Elza, Szöllösy Sári, Gligorovity Szmilka, Kassovitz Ella, Berkovits Juliska, Jakabffy Irma, Piszker Olga, Jakabházi Milike, Narozsny Frida és Messinger Klára.

1905 jún. 11.

„Mayer Aurél bankigazgató, társadalmunk rokonszenves tagja a szabadkai izr. templomban tartotta ma esküvőjét Kunetz Ignác nagykereskedő bájos leányával, Sarolta kisasszonnyal.”

## Autótakszi

a legolcsóbban Bergenthal 1058 szállítónál Velikibeeskerek.

Telefon 139. és 233. szám.

**TÜRÖRORITÓ- ÉS KÉSZÍTŐ MŰHELY**  
Veliki Beeskerek, Szvetosavszka utca  
(a szerb templom mellett)  
Tulajdonos: **DROBAC SZIMA.**

Készít: Toilett-, szekrény-, kredenc-tükröket, egyszerűt és csiszoltat, disz- és készitükröket. Vállal mindenféle üvegiszólást és rongált tükrök javítását. Szolid és pontos kiszolgálás! 1001

**Orient Bioskop**

Szerdán, június 10-én, 7 és 9 órákor

Előadások minden nap!

Csak egy napig!

Csak egy napig!

Kizárólag 16 éven felülieknek.

Jegyek elővételben kizárólag a mozi pénztáránál kaphatók.

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u.

4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon

d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

**Mármoros éjszakák.**

Dráma 5 felvonásban LIL DAGOVER-rel és a kísértő műsor.

JÖN! „MAX LINDER” JÖN!

**HOFFMANN JÓZSI**

a közismert harmonikaművész és kupléénekes **június 11-től** (csütörtök) kezdve minden este a „Fehér galamb” vendéglő (Pupinova [Árpád] u.) kellemes udvari kerthelyiségében **hangversenyez**, mely alkalommal legújabb kupléival fogja szórakoztatni a t. közönséget. Jó ételekről és kitűnő italokról gondoskodik és számos látogatást kér Szobcsák Ferenc, vendéglős.

**MANOMÉTER**

es vacuummérő javítását, valamint bármily méretű henger furását garancia mellett elvállalja

**LANG ÉS CSADA**

gépjavítóhelye VEL. BECSKEREK, Knez Miletina (Niczki) utca 6. szám.

**Szemüvegek**

minden kivitelben 435

**SCHWAB ALBERT**

órák, ékszerész és optikusnál  
VELIKIBESKEREKEN.

A legjobb fall- és zsebróka, modern, izléses  
ékszerek bő választéka. Javítások pontosan.

**Irodakisasszony,**

aki gépirásban jártas és a  
szerb nyelvet is bírja,  
azonnali belépésre  
keresetetik.

Schneider dobozgyár. 1170



Telefon 301.

**Novak i Drugovi**

Elsőrendű búkkfa és  
gyertyánfa, bécsi  
dióágzkosz 1167

vagonszámra és kicsinyben  
napiárakon.

**Bankok! En grossisták!**

Bánáti nagyobb városban, külön kocsibe-  
járattal nagy üzleti sarokház, közel a vasuti  
állomáshoz és vámhivatalhoz, megfelelő  
raktárral, pincével, elköltözés folytán elő-  
nyös fizetési feltételek mellett eladó. Hozzá-  
tartozik 4 szobás azonnali beköltözhető lakás.  
BEGA-hirdető és közvetítő 1185  
Velikibecskerek, a főpostával szemben.

**Reklámfilm**

készítünk gyáraról, üzletéről a legelőnyösebb feltételek  
mellett. — Felvilágosítást nyújt: „Reklámfilm” vezetősége  
a „Globus” villamossági vállalat üzletében (Alekszandrova  
utca 31) d. e. 10—12-ig 1180

TELEFON 46.

Fa- és érckoporsógyár. ALAPITATOTT 1861.

**BENCZE ANTAL és FIA**

első velikibecskereki temetkezési intézete  
VELIKIBESKEREK, FŐ-UTCA.

Ezennel közhírré tesszük, hogy miután temetkezési osztályunkat  
elkülönítettük, vasár- és ünnepnapoként is egész nap nyitva tartjuk.

Továbbá, a temetkezéseknél ismétlődő izgató jelenetek  
elkerülésére sikerült hosszas utánjárás után egy a jelenkor vívmányainak  
megfelelő súlyozottkoszújúkra szert tennünk, mely automatikusan, biz-  
tosan és minden zaj nélkül működik és mely épügy, mint a gyász-  
miséhez szükséges templomi díszítő kellékek, a tisztelt közönség b.  
rendelkezésére áll.

Az osztályárakat újra és pedig a következőképen redukáltuk:

**I. osztály. 2152 — dinár.**

1 érckoporsó, 1 sífonpárna, 1 sífonsemfedő  
fodorral, 1 keményfakerezt bádogtetővel,  
koporsó és keresztirással, ravatalozás, 2 ezüst  
gyertyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya,  
1 pap pluvialis, üveges halottaskocsi 2 lóval,  
4 egyenruhás ember, 1 kocsi, 1 bérkocsi és  
kriptanyitás.

**II. osztály 1167 — dinár.**

1 duplakélt fakoporsó, 1 sífonsemfedő, 1  
sífonpárna, 1 keményfakerezt bádogtetővel,  
koporsó és keresztirással, ravatalozás, 2 gyer-  
tyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap  
pluvialis, üveges halottaskocsi 2 lóval, 4 egyen-  
ruhás ember, 1 kocsi, 1 bérkocsi, sírhely és  
sírásás.

Kívánatra az osztályokban változások eszközöltetnek.

Temetkezési egyleti tagok részére I. oszt. 1962 — dinár.

" " " " II. " 977 — "

" " " " III. " 907 — "

" " " " IV. " 633 — "

Ügynököket nem díjazunk!

98

Ügynököket nem díjazunk!

**A dinár magas kurzusára való tekintettel fokozatos árengedmények**„PAVA”  
cégnél!„PÁVA”  
cégnél!

Telefon 13.

Telefon 13.

**Paplanklottok, 150 cm széles, minden**

méterje . . . . . 45 Din  
4 méter vételénél 41 Din  
8 méter vételénél 39 Din

**Liberti szatinok a legújabb divat-**

színekben . . . . . méterje . . . . . 24 Din  
4 méter vételénél 22 Din  
8 méter vételénél 20 Din

**150 cm széles lepedővászon**

méterje . . . . . 38 Din  
4 méter vételénél 34 Din  
8 méter vételénél 32 Din

**80 cm széles prima vászon**

méterje . . . . . 18 Din  
4 méter vételénél 16 Din  
8 méter vételénél 14 Din

**Férfizefirek és Frenchek nagy**

válasz-  
tékban méterje . . . . . 20 Din  
3 méter vételénél 16 Din  
9 méter vételénél 13 Din

Egyszintű és mintázott crep de chin-ek.

Mintázott crep maroquin.

Nyerselymek minden színben.

Nagy választék futószőnyegek, kókuszszőnyegek és  
nagy plüssszőnyegekben.

**Velizár S. Paunovity**

divat-, kézmű- és rövidárukereskedése a „Páva”-hoz,  
Velikibecskerek. 1161

**Ulcsóbb lett a tűzifa!**

Egy öl elsőrendű, nagyon szép

**bükkhasáb 600 dinár**

Előjegyzéseket későbbi szállításra is elfogadok ugyanezen  
árban, az esetben, ha a megrendelés július 15-ig történik.  
A fa minősége és rakásolása telepemen megtekinthető. - 1184

**Gergely Samu**

fakereskedő Velikibecskerek  
Telefon 246.